

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Procedūru Termiņi](#) > [Austrija](#)

Procedūru termiņi

 Austrija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Austrijas tiesībās pastāv dažādi termiņu veidi.

Tiek izšķirti procesuālie termiņi, t. i., termiņi, kuros pusei vai citai tiesas procesā iesaistītajai personai vajag vai ir pienākums noteiktā kārtā rīkoties procesa nolūkā, un materiālo tiesību termiņu, t. i. termiņi, kuros konkrētajam notikumam ir jābūt notikušam, lai radītu noteiktas materiālās sekas juridiskās sistēmas ietvaros (piem., termiņš, kādā ir iesniedzama prasība par pārkāpumu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa (*Zivilprozessordnung, ZPO*) 454. pantu vai kādā ir jāizsniedz īrniekiem brīdinājums saskaņā ar *ZPO* 560. pantu). Svarīgi atzīmēt, ka pasta piegādei nepieciešamais laiks netiek ietverts procesuālajos termiņos, bet tiek ietverts materiālo tiesību termiņos. Tas nozīmē, ka tiek uzskatīts, ka pārsūdzība ir iesniegta laikā, ja tā ir nosūtīta pārsūdzības iesniegšanas procesuālā termiņa pēdējā dienā (pasta zīmoga datums), pat ja tiesa to saņem krietnu laiku pēc minētā termiņa beigām.

Atšķirība ir arī tajā, vai termiņš noteikts tieši tiesību aktos (piem., pārsūdzības iesniegšanas termiņi), vai tos nosaka tiesnesis, vadoties pēc vajadzības atsevišķā lietā (piem., termiņš, kādā iemaksājams nodrošinājums izdevumu segšanai). Abu šo termiņu veidu apvienojums ir instruktīvie termiņi, kad tiesību aktos ir noteikts tikai termiņa ietvars (minimālais, maksimālais vai aptuvenais termiņš, kā tas ir *ZPO* 257. panta 1. punktā attiecībā uz pirmstiesas sēdes dienu).

Absolūtos termiņus nosaka pēc to beigu termiņa (parasti viena kalendārā diena); relatīvos termiņus nosaka, norādot to ilgumu. Sākuma dienu nosaka, pamatojoties uz notikumu, no kura sāk skaitīt termiņu.

Parasti tiesneši termiņus var pagarināt (pagarināmie termiņi). Ja izņēmuma gadījumā ar likumu ir aizliegts pagarināt termiņu, to sauc par nepagarināmo jeb obligāto termiņu.

Tiek nošķirti atjaunojami un neatjaunojami termiņi atkarībā no tā, vai termiņa nokavēšanas gadījumā ir iespējams atjaunot iepriekšējo stāvokli. Parasti termiņi ir atjaunojami. Izņēmuma gadījumos, kad iepriekšējo stāvokli atjaunot ir aizliegts, termiņš tiek dēvēts par prekluzīvu jeb fiksētu termiņu (*Fallfrist*). Procesuāli prekluzīvi termiņi ir, piemēram, absolūtais termiņš, kādā var iesniegt pieteikumu par spēkā neesamības atzīšanu vai pieteikumu par lietas pārskatīšanu (*ZPO* 534. panta 3. punkts).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Austrijā brīvdienas ir sestdienas, svētdienas, Lielā Piektdiena un valsts svētku dienas. Austrijā valsts svētku dienas ir 1. janvāris (Jaunā gada diena), 6. janvāris (Trīs svēto Ķēniņu diena), Otrās Lieldienas, 1. maijs (Valsts svētki), Kristus Debesbraukšanas diena, Vasarsvētku pirmdiena, Kristus Miesas un Asins svētki, 15. augusts (Marijas Debesbraukšanas diena), 26. oktobris (Valsts svētki), 1. novembris (Visu svēto diena), 8. decembris (Marijas bezvainīgās ieņemšanas svētki), 25. decembris (Ziemassvētki) un 26. decembris (svētā Stefana svētki).

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Lielākā daļa noteikumu par termiņiem ir atrodami Civilprocesa kodeksa (ZPO) 123.-129. pantā, 140.-143. pantā, 222. pantā un Tiesu organizācijas likuma (*Gerichtsorganisationsgesetz, GOG*) 89. pantā.

Turklāt daudzos citos tiesību aktos par īpašām procedūrām ir paredzēti noteikumi, kas detalizēti atšķiras no iepriekš minētajiem, bet tos visus šeit nav iespējams uzskaitīt.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Vairumā gadījumu termiņš sākas no datuma, kad izsniegts lēmums, ar ko nosaka termiņa sākumu vai kas ir termiņa atskaites punkts; citādi tas sākas no lēmuma paziņošanas dienas (ZPO 124. pants).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā, atkāpjoties no vispārējā noteikuma, saskaņā ar kuru par izsniegšanas brīdi parasti uzskata lēmuma, ar ko nosaka termiņa sākumu vai kas ir termiņa atskaites punkts, izsniegšanu vai paziņošanu, elektroniski nosūtītu tiesas nolēmumu un lūgumrakstu izsniegšanas brīdis (GOG 89.a panta 2. punkts) ir nākamā darba diena pēc to nonākšanas saņēmēja elektroniskajā domēnā (šim nolūkam sestdienas neuzskata par darba dienām) (GOG 89.a panta 2. punkts).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Aprēķinot dienās izteiktu termiņu, tā noteikšanā neņem vērā dienu vai notikuma dienu, ko izmanto termiņa aprēķinam.

Termiņi, kas izteikti nedēļās, mēnešos vai gados, beidzas pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša dienas pusnaktī, kura atbilst pēc nosaukuma vai numura termiņa sākuma datumam. Ja termiņa pēdējā mēnesī tāda datuma nav, tad termiņš beidzas ar minētā mēneša pēdējās dienas beigām.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Dienās izteiktos termiņus skaita kā kalendārās dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ņemot vērā to, kā aprēķina termiņus, kas izteikti nedēļās, mēnešos vai gados (sk. 6. un 9. punktu), šis jautājums uz šiem termiņiem neattiecas.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Termiņi, kas izteikti nedēļās, mēnešos vai gados, beidzas pēdējās nedēļas vai pēdējā mēneša tās dienas pusnaktī, kura atbilst pēc nosaukuma vai numura termiņa sākuma datumam. Ja termiņa pēdējā mēnesī tāda datuma nav (piem., ja viena mēneša termiņš sākas 31. janvārī), termiņš beigsies attiecīgā mēneša pēdējā dienā (minētajā piemērā – 28. vai 29. februārī). Sestdienas, svētdienas, valsts svētku dienas vai Lielā piektdiena neietekmē termiņa sākumu un ilgumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā. Ja termiņa beigas iekrīt sestdienā, svētdienā, valsts svētku dienā vai Lielajā piektdienā, termiņš beidzas tikai nākamajā darba dienā (kas nav viena no iepriekš minētajām dienām).

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Pārsūdzības procesā obligātie termiņi tiek apturēti laikā no 15. jūlija līdz 17. augustam un no 24. decembra līdz 6. janvārim. Ja viens no šiem laikposmiem sākas obligātā termiņa laikā vai ja obligātā termiņa sākums iekrīt kādā no šiem laikposmiem, termiņš tiek pagarināts par visu laikposmu vai par periodu, kas atlicis minētā laikposma sākumā.

Iepriekš teiktais neattiecas uz atsevišķiem īpašiem procesiem, it sevišķi saistībā ar strīdiem par īpašuma tiesību aizskārumiem, uzturlīdzekļiem, izpildes prasībām un pagaidu aizsardzības pasākumiem, kā arī uz termiņiem pārsūdzību iesniegšanai par nokavējuma un atzīšanas spriedumiem.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti pārsūdzības termiņi ir atkarīgi no lēmuma veida (spriedums vai rīkojums) un lietas būtības. Civillietu strīdos rīkojuma pārsūdzības (*Rekurs*) termiņš parasti ir 14 dienas, bet sprieduma pārsūdzības (*Berufung*) termiņš ir četras nedēļas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Parasti tiesneši termiņus var pagarināt (pagarināmie termiņi). Izņēmuma gadījumos, kad tiesību akti termiņa pagarināšanu aizliedz, termiņi tiek saukti par nepagarināmiem vai obligātiem termiņiem (piem., pārsūdzību iesniegšanas termiņi).

Visus termiņus var saīsināt, noslēdzot dokumentāri pierādāmu vienošanos starp pusēm. Tiesa var saīsināt termiņu pēc vienas puses lūguma, ja vien minētā puse var pamatot, ka īsāks termiņš ir nepieciešams, lai izvairītos no ievērojamu zaudējumu riska, un ka otra puse procesuālo darbību var vienkārši izpildīt īsākā termiņā (*ZPO 129. pants*).

Termiņu var pagarināt pēc pieprasījuma, ja pusei, kas gūst labumu no minētā pagarinājuma, ir nenovēršami vai ļoti nopietni iemesli, kādēļ tā konkrēto procesuālo darbību nevar izpildīt laicīgi, un jo sevišķi tad, ja termiņa nepagarināšanas dēļ tai rastos neatgriezeniski zaudējumi (*ZPO 128. panta 2. punkts*). Termiņus nevar pagarināt, noslēdzot vienošanos starp pusēm (*ZPO 128. panta 1. punkts*).

Taču pavēste parasti ir saistīta ar konkrētu datumu. Tāpēc "pavēstes termiņu" vai "īpašu datumu" izmaiņas neattiecas uz pavēstēm.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Austrijas civilprocesa tiesībās nav skaidri paredzēts, ka termiņi — ciktāl tie ir pagarināmi [skatīt 13. jautājumu] — būtu jāpagarina atkarībā no puses domicila vai pastāvīgās dzīvesvietas. Tomēr šos apstākļus var minēt kā vienu no iemesliem, lai pieprasītu pagarinājumu, izskatot katru gadījumu atsevišķi.

Turklāt Austrijas civilprocesa tiesībās principā nav paredzēti atšķirīgi juridiski termiņi pusēm atkarībā no to

domicila, pastāvīgās dzīvesvietas vai dokumentu izsniegšanas vietas.

Ja īpašos noteikumos ir paredzēti termiņi, kas atšķiras atkarībā no domicila (piemēram, Izpildes kodeksa (*Exekutionsordnung*) 411. panta 2. punkts), tie ir skaidri saistīti ar šo kritēriju un neparedz, ka izsniegšana citā vietā saīsinātu vai pagarinātu termiņu. Ja īpaši noteikumi paredz atšķirīgus termiņus atkarībā no izsniegšanas vietas (piemēram, Vispārējā zemes reģistrācijas likuma (*Allgemeines Grundbuchsgesetz*) 123. pants), tie ir skaidri saistīti ar šo kritēriju un neparedz, ka konkrēta domicila, vietas vai pastāvīgās dzīvesvietas dēļ saīsinātu vai pagarinātu termiņu.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Parasti, ja puse neizpilda procesuālo darbību laikā, viņai tiek liegts to īstenot (aizliedzoša ietekme, *ZPO* 144. pants). Pastāv izņēmumi, piemēram, kā noteikts *ZPO* 289. panta 2. punktā (kas reglamentē neierašanos tiesā, lai liecinātu) un *ZPO* 491. pantā (kas regulē sekas, ja persona neierodas uz apelācijas tiesas sēdi).

Novēloti veiktas procesuālās darbības parasti tiek noraidītas, pamatojoties uz tiesību aktiem, bet dažos gadījumos pretējai pusei par to ir jāiesniedz pieteikums.

Dažreiz bezdarbībai ir specifiskas sekas papildus ierastajām. Tās ir ļoti dažādas. Visnozīmīgākās bezdarbības specifiskās sekas ir tādas, ka civilprocesā tad, ja viena puse nerīkojas, otra puse atsevišķos gadījumos var iesniegt pieteikumu par aizmuguriska sprieduma pieņemšanu (*ZPO* 396. un 442. pants). Kā citus piemērus var minēt: ja abas puses neierodas tiesā, tiesvedība tiek apturēta vismaz uz trim mēnešiem saskaņā ar *ZPO* 170. pantu. Ja ar laulību saistītā lietā prasītājs neierodas tiesā, prasību pēc atbildētāja pieteikuma uzskata par atsauktu, neatsakoties no prasījuma kā tāda (*ZPO* 460. panta 5. punkts).

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Lai novērstu tiesiskās sekas, kas rastos sakarā ar termiņa nokavēšanu vai procesuālo darbību neveikšanu, pastāv šādi tiesību aizsardzības līdzekļi.

Iepriekšējā stāvokļa atjaunošana (*ZPO* 146. pants un turpmākie panti) –

Iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu var izmantot, lai novērstu sekas, kas rastos sakarā ar neierašanos tiesā vai procesuālās darbības neizpildīšanu noteiktajā laikā, ja puses vai viņa pārstāvja nespēja ievērot termiņu ir saistīta ar neparedzētu un nenovēršamu notikumu un ja puse vai tās pārstāvis pie tā nav vainojams vai ir vainojams daļēji (viegla nevērība). Pieteikums par šā tiesību aizsardzības līdzekļa piemērošanu ir jāiesniedz 14 dienās no dienas, kad minētais šķērslis tika novērsts.

Iebildums (*ZPO* 397.a un 442.a pants) –

Iebildums ir tiesību aizsardzības līdzeklis aizmuguriska sprieduma atcelšanai saskaņā ar *ZPO* 396. vai 442. pantu. Parasti iebildumi sagatavošanas lūgumraksta veidā ir jāiesniedz tiesai, kura izskata lietu, 14 dienās no aizmuguriska sprieduma izsniegšanas dienas (nepagarināms termiņš).

Pārsūdzība (*ZPO* 461. pants un turpmākie panti) –

Pārsūdzību par aizmugurisku spriedumu galvenokārt var celt, pamatojoties uz to, ka termiņš nav neievērots, jo ir piemērojams viens no spēkā neesamības pamatojumiem, kas paredzēti *ZPO* 477. panta 1. punkta 4) un 5) apakšpunktā (nepareiza lēmuma izsniegšana vai puses pārstāvības trūkums tiesas procesā). Tomēr pārsūdzības spēkā neesamības dēļ pamatā nevar būt puses faktiskais nokavējums. Tāpat kā pārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, tās pamatā jābūt tiesas kļūdai, kura bijusi par iemeslu tam, ka puse ir nokavējusi termiņu.

tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.